

ביאור בדרך אפשר

1 נאמר בתהלים (בפרק 'ברכי נפשי'): **לוֹיְתָן זֶה יִצְרֹתָ לְשַׁחֵק בּוֹ**,
 2 הקדוש־ברוך־הוא יצר את הליותן כדי 'לשחק' בו ומוֹבָא ב'לְקוּטִי
 3 תוֹרָה' וַיֵּשׁ פְּרָשְׁתָּנוּ דְבוּר־הַמִּתְחִיל במאמר חסידות הפותח בפסוק
 4 הַזֶּה² [אחד המְאָמְרִים של אדמו"ר הזקן שְׁבַחַר הַצְּמַח צְדָק'
 5 לכלול בספרים 'תורה אור' ו'לקוטי
 6 תורה' מתוך אֲלֵפִים מְאָמְרִים³,
 7 וַיֵּשׁ לוֹמַר שְׁהִדְיוּק דְּמִסְפָּר
 8 אֲלֵפִים מְאָמְרִים הוּא מִסְפַּר זה
 9 מדויק ומכוון עַל־פִּי מְאָמַר
 10 רַז"ל⁴ במדרש אֲלֵפִים שְׁנָה
 11 קְדָמָה תוֹרָה לְעוֹלָם⁵ נמצא
 12 שלדברי תורה יש קשר מיוחד למספר
 13 אלפיים], דַּיְתָא מוּבָא ב'מִדְרַשׁ
 14 רַבְה' פְּרֻשַׁת שְׁמִינִי⁶, בְּהַמּוֹת
 15 (שׁוּר הַבֵּר) וְלוֹיְתָן הֵם קְנִיגוֹן
 16 הַמִּשְׁחָק שֶׁל צִדִּיקִים לְעִתִּיד־
 17 לָבֵא כו', וְלוֹיְתָן נוֹתֵץ
 18 לְבַהֲמוֹת הַשׁוּר בְּסִנְפִירֵיו
 19 וְנוֹחֲרוּ כו' וזה לשון המדרש: 'וכל
 20 מי שלא ראה קניגין של אומות העולם
 21 בעולם הזה, זוכה לראותה לעולם הבא,
 22 כיצד הם נשחטים, בהמות נותץ לליותן
 23 בקרניו וקורעו, וליותן נותץ לבהמות
 24 בסנפיריו ונוחרו'. וממשיך המדרש
 25 (וּמְקַשֶּׁה) איך יכולה להיות שחיטה
 26 של שׁוּר הַבֵּר בסנפיריו של הליותן
 27 וְלֹא כֶּף תְּנִינָן⁷, וכי לא כך שנינו
 28 הַכֹּל שׁוֹחֲטִין וּבַכֹּל שׁוֹחֲטִין
 29 וְלְעוֹלָם שׁוֹחֲטִין חוּץ מִמְּגַל
 30 קְצִיר כו' (וְהִנְנוּ, שְׂאִין
 31 הַשְּׁחִיטָה כְּשֶׁרָה בְּסִפִּין פְּגוּם
 32 שְׁעָשׂוּי כְּמִגַּל קְצִיר וּמְגֵרָה
 33 שֶׁהֵם כְּלִי חִיתוּךְ בְּעַלֵּי שִׁנּוּיִים וְלֹא כְּמוֹ
 34 סִכִּין חֲלָקָה לְלֹא פְּגִימוֹת, וְאִם־כֵּן,
 35 אִיךָ תִּהְיֶה שְׁחִיטַת שׁוּר הַבֵּר
 36 בְּסִנְפִירֵי הַלּוֹיְתָן שֶׁהֵם כְּמוֹ
 37 סִפִּין פְּגוּם⁸, עַד שֶׁהִמְדַּרְשׁ
 38 מִסִּיִּים וְאוֹמַר שֶׁאֵין בּוֹמֵן הוּא שְׁחִיטָה

ביאור בדרך אפשר

39 כּוּז אֵינָה כְּשֶׁרָה, אֲבָל עַל לְעִתִּיד־לְבוֹא נֹאמַר "תוֹרָה חֲדָשָׁה מֵאֵתִי תֵצֵא" וְדִרְשׁוּ
 40 חֲכָמִים חֲדוּשׁ תוֹרָה מֵאֵתִי תֵצֵא, שְׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִתִּיר
 41 אֶז לְעִתִּיד לְבוֹא שְׁחִיטָה זוֹ שְׁיִשְׁחוּט הַלּוֹיְתָן אֶת הַבְּהֵמָה שׁוּר
 42 הַבֵּר בְּסִנְפִירָיו עַד כָּאן דְּבַרֵּי הַמְדַּרְשׁ. וּמִמְשִׁיף ב'לְקוּטִי־תוֹרָה':
 43 וְלִהְבִּיחַ עֲנִין קְנִיגֵי מִשְׁחָק זוֹ
 44 דְּלוֹיְתָן עִם שׁוּר הַבֵּר וְכוּ',
 45 כְּדִלְקָמֵן (סְעִיף ג) כְּפִי שִׁיבָא
 46 לְהֵלֵן מֵמֵאמַר זֶה בְּסִפֵּר 'לְקוּטִי תוֹרָה'.
 47 (ב) וּבְהַקְדָּיִם שְׁבַח־לְקוּטִי־
 48 תוֹרָה' כָּאֵן בְּפִרְשַׁת שְׁמִינִי
 49 נִתְבָּאָר רַק עֲנִין קְנִיגֵי זוֹ
 50 דְּלוֹיְתָן עִם שׁוּר הַבֵּר, אֲבָל
 51 לֹא נִתְבָּאָר כְּלָלוֹת עֲנִין
 52 הַקְנִיגֵי הַמִּשְׁמַעוֹת שֶׁל 'מִשְׁחָק' זֶה
 53 עַל פִּי פְּנִימִיּוֹת הַעֲנִינִים. אִךְ עֲנִין
 54 זֶה מְבָאָר בְּאַרְבָּע ב'תוֹרַת
 55 חַיִּים' לְאֲדַמּוּרֵי הָאֲמֻצֵּי פְּרֻשַׁת
 56 תּוֹלְדוֹת דְּבוּר־הַמִּתְחִיל בְּמֵאמַר
 57 הַפּוֹתָח בְּפִסּוּק וַיִּתֵּן־לָךְ⁹, וְגַם
 58 בְּסִפֵּר 'שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת'¹⁰
 59 [שְׁכָתוּב עַל הַשְּׁעָר שְׁזָהוּ
 60 מֵאֲדַמּוּרֵי הָאֲמֻצֵּי¹¹, אֲבָל
 61 כְּנִרְאָה מִסְּגוּן הַמְּאָמְרִים,
 62 הֵם מְאָמְרִים קְצָרִים שֶׁל רַבְּנוּ
 63 הַזְּקֵן שְׂרָשְׁמָם שְׁמַע וְהַעֲלֵה עַל

בס"ד. שבת פרשת שמיני,
פרשת פרה, מברכים החודש
ניסן, ה'תשכ"ה
(הנחה בלתי מוגה)

1 **לוֹיְתָן זֶה יִצְרֹתָ לְשַׁחֵק בּוֹ**,¹ וּמוּבָא ב'לְקוּטִי
 2 תוֹרָה' וַיֵּשׁ פְּרָשְׁתָּנוּ דְבוּר־הַמִּתְחִיל
 3 הַזֶּה² [אחד המְאָמְרִים שְׁבַחַר הַצְּמַח צְדָק'
 4 מתוך אֲלֵפִים מְאָמְרִים³, וַיֵּשׁ לוֹמַר שְׁהִדְיוּק
 5 דְּמִסְפָּר אֲלֵפִים מְאָמְרִים הוּא עַל־פִּי מְאָמַר
 6 רַז"ל⁴ אֲלֵפִים שְׁנָה קְדָמָה תוֹרָה לְעוֹלָם⁵,
 7 דַּיְתָא ב'מִדְרַשׁ רַבְה' פְּרֻשַׁת שְׁמִינִי⁶, בְּהַמּוֹת
 8 (שׁוּר הַבֵּר) וְלוֹיְתָן הֵם קְנִיגוֹן שֶׁל צִדִּיקִים
 9 לְעִתִּיד־לָבֵא כו', וְלוֹיְתָן נוֹתֵץ לְבַהֲמוֹת
 10 בְּסִנְפִירָיו וְנוֹחֲרוּ כו'. (וּמְקַשֶּׁה) וְלֹא כֶּף תְּנִינָן⁷, הַכֹּל
 11 שׁוֹחֲטִין וּבַכֹּל שׁוֹחֲטִין וְלְעוֹלָם שׁוֹחֲטִין חוּץ
 12 מִמְּגַל קְצִיר כו' (וְהִנְנוּ, שְׂאִין הַשְּׁחִיטָה כְּשֶׁרָה
 13 בְּסִפִּין פְּגוּם שְׁעָשׂוּי כְּמִגַּל קְצִיר וּמְגֵרָה, וְאִם־כֵּן,
 14 בְּסִנְפִירֵי הַלּוֹיְתָן שֶׁהֵם כְּמוֹ סִפִּין פְּגוּם⁸, עַד
 15 שְׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִתִּיר אֶז שְׁחִיטָה זוֹ שְׁיִשְׁחוּט
 16 הַלּוֹיְתָן אֶת הַבְּהֵמָה בְּסִנְפִירָיו. וּמִמְשִׁיף ב'לְקוּטִי־תוֹרָה':
 17 וְלִהְבִּיחַ עֲנִין קְנִיגֵי זוֹ דְּלוֹיְתָן עִם שׁוּר
 18 הַבֵּר וְכוּ', כְּדִלְקָמֵן (סְעִיף ג).
 19 (ב) וּבְהַקְדָּיִם שְׁבַח־לְקוּטִי־תוֹרָה' כָּאֵן נִתְבָּאָר
 20 רַק עֲנִין קְנִיגֵי זוֹ דְּלוֹיְתָן עִם שׁוּר הַבֵּר, אֲבָל
 21 לֹא נִתְבָּאָר כְּלָלוֹת עֲנִין הַקְנִיגֵי. אִךְ עֲנִין זֶה
 22 מְבָאָר בְּאַרְבָּע ב'תוֹרַת חַיִּים' פְּרֻשַׁת תּוֹלְדוֹת
 23 דְּבוּר־הַמִּתְחִיל וַיִּתֵּן־לָךְ⁹, וְגַם בְּסִפֵּר 'שְׁנֵי
 24 הַמְּאֹרוֹת'¹⁰ [שְׁכָתוּב עַל הַשְּׁעָר שְׁזָהוּ מֵאֲדַמּוּרֵי
 25 הָאֲמֻצֵּי¹¹, אֲבָל כְּנִרְאָה מִסְּגוּן הַמְּאָמְרִים,
 26 הֵם מְאָמְרִים קְצָרִים שֶׁל רַבְּנוּ הַזְּקֵן שְׂרָשְׁמָם
 27 שְׁמַע וְהַעֲלֵה עַל

(1) תהלים קד, כו. (2) יח, א ואילך. (3) "היום יום" - יד אדר א. (4) ראה מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח, ב. תנחומא וישב ד. וש"נ. זח"ב מט, א. (5) ראה גם שיחת ש"פ ויקהל שנה זו ס"ח (תורת מנחם - התוועדויות חמ"ב ע' 309). שיחת ש"פ בחוקותי תשמ"ו (התוועדויות תשמ"ו ח"ג ע' 385). (6) פ"ג, ג. (7) חולין טו, ב. (8) ראה יפ"ת לויק"ר שם. (9) פ"י (קנג, ד) ואילך. וראה גם סה"מ תקס"ב ע' צ"ז. אוה"ת תולדות קסב, ב. (10) ע' י"ד (נדפס לאח"ז במאמרי אדמו"ר הזקן על מאמרי רז"ל ע' קמא ואילך). (11) ואף שספר זה לא הוגה ונדפס ע"י רבותינו נשיאינו, הרי יש בו כמה מאמרים שהם אות באות כמו המאמרים שבכתבי רבותינו נשיאינו, ומוזה למדים על הכלל כולו, שגם שאר המאמרים שבספר זה הם מדויקים.

שבת פרשת שמיני, פרשת פרה, מברכים החודש ניסן, ה'תשכ"ה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 ותענוג להנאתם של השרים המנהלים את המשחק וצופים בו בלבד. 42
 2 וגם כל עקר התענוג שילחמו זה בזה כל העונג של הצופים 43
 3 בחיות הנאבקות זו בזו אינו תענוג אמתי מצד עצמיות הענין, 44
 4 איננו עונג אמיתי הנגזר כתוצאה מכך שהדבר עצמו הוא דבר מענג כמו 45
 5 למשל התענוג מקול ערב ונעים 46
 6 לאוזן וכיוצא בזה דברים שמצד 47
 7 עצם מהותם גורמים לאדם עונג והנאה, 48
 8 אלא התענוג הוא בענין 49
 9 שמצד-עצמו הוא שפיל, עצם 50
 10 המאבק והמלחמה בין חיות טרף הוא 51
 11 דבר שלילי נחות אלא שבכל זאת 52
 12 אנשים עושים זאת לשם תענוג כיון 53
 13 שיוכל האדם למצוא בו תענוג 54
 14 מצד השחוק בלבד, רק בגלל 55
 15 המשחק בלבד, והוא ענין 56
 16 השפלת התענוג העצמי יש 57
 17 כאן 'הורדה' והשפלה' של התענוג 58
 18 העצמי, כוח התענוג שקיים בעצם 59
 19 הנפש, להיות מציאות התענוג 60
 20 ליהנות ולהתענג 61
 21 השפלים שהם דברים שליליים 62
 22 ונחותים שמצד-עצמם אינם 63
 23 תענוג כלל, אף מכל מקום למרות 64
 24 שהדבר עצמו הוא בכלל לא דבר מענג 65
 25 דוקא בדבר השפיל שמצד- 66
 27 עצמו אינו פלוס ואינו אמור 67
 28 לגרום תענוג, נמשך ומתגלה 68
 29 התענוג העצמי עצם הכוח הנפשי 69
 30 להתענג. 70
 31 וכן הוא בנוגע לכללות ענין 71
 32 העבודה התוכן הכללי של עבודת 72
 33 ה' על ידי כך שהאדם עובד על שיפור 73
 34 האישיות והתכונות שלו בתקון 74
 35 וחיוק הטוב על-ידי קיום 75
 36 מצות-עשה וביעור וביטול 76
 37 הרע על-ידי זהירות ושמירה שלא 77
 38 לעבור על מצות לא-תעשה, 78
 39 שהתענוג בזה אינו מצד 79
 40 אמתית הענין, מצד עצמם, 80
 41 הפעולות של קיום מצוות-עשה או 81
 42 הדימועות מעבירה על איסורי לא-

1 גבי הכתב אדמו"ר האמצעי¹² (פירוע מדברי כבוד קדושת 1
 2 מורי-וחמי אדמו"ר¹³ הרבי הרי"צ שבמאמרי אדמו"ר 2
 3 האמצעי יש שלשה סוגי סגנון. האחד, מאמרים קצרים 3
 4 כפי שנאמרו על-ידי רבנו הנקן. השני, תוספת באור 4
 5 והסבר למאמרי רבנו הנקן, 5
 6 באריכות קצת לגבי המקור של 6
 7 דברי אדמו"ר האמצעי עצמם. 7
 8 והשלישי, מה שכתב אדמו"ר 8
 9 האמצעי בעצמו באריכות 9
 10 גדולה), שלכן הרי זה המאמר 10
 11 כפי שהוא מופיע בספר 'שני המאורות' 11
 12 בקיצור לגבי אריכות הדברים 12
 13 ב'תורת חיים']. ומבאר שם 13
 14 אדמו"ר האמצעי לגבי המשמעות 14
 15 הכללית של ה'קניג', שהוא ענין 15
 16 הצחוק משחק לשם צחוק והנאה, 16
 17 כמו שעושים השרים כדי 17
 18 ליהנות ולהשתעשע שיעמידו 18
 19 בפניהם ארי עם נמר ללחום זה 19
 20 בזה כו', שבאמת אין צורך 20
 21 המשחק לא דורש ומחייב שיפנה 21
 22 הארי את הנמר וינצחנו או 22
 23 בהיפך שהנמר יכה וינצח את 23
 24 האריה, שהרי השרים הם 24
 25 מסבכים את הדבר, הם מנהלים 25
 26 את המשחק וקובעים מי יתגבר וינצח 26
 27 על ידי שאוחזים את הארי 27
 28 בשלשלת שיהיה קשור וכבול 28
 29 בצורה כזו שיוכל הנמר לקום 29
 30 עליו, ואחר-כך מניחים את 30
 31 הארי מאפרים לו להשתחרר 31
 32 מהאחיזה כך שיהיה ביכולתו לעמוד 32
 33 נגד הנמר כו', וכשרואים 33
 34 שעומד הארי להרגו את הנמר 34
 35 אזי מעבכים אותו את האריה 35
 36 וכובלים על-ידי השלשלת כו', 36
 37 ואם-כן, כל עקר המעשה 37
 38 בזה אינו אמתי והמאבק בין 38
 39 האריה והנמר הוא לא אמיתי ואינו 39
 40 מוכיח מי מהם יותר חזק וגיבור 40
 41 באמת, אלא נעשה לצחוק

(12) ראה גם מכתב 'י אייר תשי"ב (אג"ק ח"ו ע' לח). (13) ראה רשימת "ויכוח מינסק" (קה"ת, תשס"ט) ע' כב. אג"ק שלו ח"ג ע' תכד.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 יורומם את 'שור הבר' על-ידי הטיסה שלו, וזהו שהעליה הזו
 2 הנקראת 'שחיטה' תהיה "בסנפיריו", שבהם ועל-ידם עקר
 3 העליה שלו של ה'לוינתן' עצמו וכו'.
 4 ובפּרטיטיות יותר, לכאר יותר את העליה של ה'שחיטה' האמורה על ידי
 5 ה'סנפירים', כפי ש**מבאר**
 6 אדמו"ר האמצי ב'תורת
 7 חיים' הנזכר לעיל¹⁴, שענין
 8 סנפירי ה'לוינתן' הוא כמו פנפי
 9 העוף שעל-ידם פורח העוף
 10 באויר הגבה למעלה בגובה רב,
 11 והינו על-ידי שהוא מנדנד
 12 מנפנף בכנפיו אנה ואנה
 13 לכיוונים שונים, באחד בכנף אחר
 14 יגביה לעלות העוף מנפנף כלפי
 15 מעלה, ובשני ירד למטה העוף
 16 מנפנף כלפי מטה לדחות האויר
 17 למטה, ובנדנד זה יעלה
 18 מעט מעט לרחף יותר ויותר גבוה.
 19 וכן הדגים שבים ששטים
 20 ונעים במהירות ממקום למקום בשני
 21 סנפירים, באחד ישוט
 22 להלאה, ובשני ידח למטה
 23 כו' בסנפיר אחד ה'לוינתן' מתקדם
 24 הלאה ובסנפיר השני הוא דוחף כלפי
 25 מטה וכך אינו טובע בעומק מי הים.
 26 ובבעודה המשמעות של שני
 27 הכנפים בעוף ושני הסנפירים בדג
 28 שכאמור כל אחד מהם פועל פעולה
 29 בכיוון אחר, כפי שהיא באה לידי
 30 ביטוי בעבודת ה' הוא ענין אהבה
 31 ויראה, אהבת ה' ויראת ה' הן שתי
 32 'תנועות' שונות בנפש שהם בחינת
 33 'רצוא ושוב', בנבואת יחזקאל על
 34 מראה המרכבה העליונה נאמר
 35 (יחזקאל א, יד) "והחיות [המלאכים
 36 הנקראים "חיות הקודש"] רצוא ושוב".
 37 והמשמעות הפנימית של הרברים היא שמצד אחד יש בהם תשוקה ורצון
 38 להתעלות למעלה ("רצוא") ומצד שני נרגשת בהם הכוונה האלקית לרדת
 39 ולהאיר למטה ("שוב"), וכך גם בעבודת ה' של כל אחד מישראל, יש שילוב
 40 של תשוקה לרבוך באלקות עד כלות הנפש ("רצוא") ומילוי השליחות
 41 המוטלת על הנשמה כפי שהיא למטה בגוף גשמי ובעולם גשמי, ושתי
 42 ה'תנועות' הללו משתקפות בענין האהבה והיראה ה'ינינו', התנועה של
 43 האבה היא עליה והסתלקות של נפש האדם למעלה ליפלא לרבוך
 44 בה' עד כדי איבוד המציאות האישית והתכללות במקור חוצבו כו',

1 תעשה אינם דבר שאמור לגרום לקדוש ברוך הוא תענוג, כביכול, אלא הוא
 2 רק תענוג העשוי, הקדוש ברוך הוא בחר ועשה כך שיהיה לו עונג מכך
 3 והינו שנשפל ירד מלמעלה למטה ונמשך מהתענוג שבעצמותו
 4 לתברך מכוח התענוג העליון כפי שהוא קיים אצל הקדוש ברוך הוא בעצמו
 5 להתענג מענין זה כו' של
 6 מצוות-עשה ומצוות לא-תעשה.
 7 (ג) ומבאר ב'לקוטי תורה'
 8 בענין הקניגי ד'לוינתן' עם שור
 9 הבר הנזכר במדרש המובא לעיל,
 10 ש'לוינתן' קאי הכוונה על
 11 הצדיקים שעבודתם העיקרית
 12 בעבודת ה' היא ברוחניות,
 13 ליחד יחודים עליונים כו',
 14 מבאר בחסידות שהשפעה מדרגה
 15 לדרגה ב'סדר השתלשלות' של האור
 16 האלוקי היורד ונמשך מהקדוש-ברוך-
 17 הוא מלמעלה למטה היא כך שה'סוף'
 18 והחלק ה'חיצוני' של כל בחינה
 19 ומדריגה יורד ונמשך לדרגה הבאה,
 20 ומה שנחשב בדרגה העליונה
 21 חיצוניות, הופך להיות פנימיות בדרגה
 22 שלמטה ממנה, אך יש גם השפעה
 23 פנימית מדרגה לדרגה כך שהאור
 24 הנמשך מדרגה אחת לשניה הוא לא
 25 החיצוניות של הדרגה העליונה אלא
 26 הפנימיות שלה, והחיבור בין הפנימיות
 27 של דרגה אחת לפנימיות של הדרגה
 28 האחרת נקרא 'יחוד' (והוא ממשך
 29 אור רב יותר ונעלה יותר מאשר האור
 30 שנמשך ב'סדר השתלשלות' בדרך
 31 כלל) והצדיקים יש להם כוח ויכולת
 32 'לייחד יחודים' שגדלה מעלתם
 33 של צדיקים אלה העובדים את ה'
 34 ברוחניות על הצדיקים
 35 שעבודתם היא בגשמיית,
 36 קיום המצות המעשיות כו',
 37 וצדיקים שעוסקים בעבודת ה' הרוחנית הוו נקראים 'לוינתן' לפי
 38 שהילוכם ועלייתם ממדריגה למדריגה הוא כמשל דג הים ה'לוינתן'
 39 ששט במהירות מקצה העולם ועד קצהו על-ידי סנפיריו,
 40 כך הילוכם של צדיקים אלה ברוחניות בטיסה תנועה מהירה
 41 אחת עולים ומגיעים למעלה מעלה כו' ומתעלים דרגות רבות
 42 בבת אחת.
 43 וזהו התוכן הפנימי של דברי המדרש האמורים ש'לעתידי-לבא ישחוט
 44 ה'לוינתן' את שור הבר, פירוש שיעלה אותו ה'לוינתן' יעלה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 שְׁזָהוּ ה'רְצוּא' בְּאַהֲבָה וּתְשׁוּקָה גְדוֹלָה. וּבְחֵינֵת הַיְרִידָה
2 לְמִטָּה לְמַלֵּא אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׁזָהוּ בְּחֵינֵת
3 ה'שׁוֹב' שְׁמַצַּד הַיְרָאָה וּפְחַד כּו'. שְׁגוּרִים לְאֵדָם לֹא לְהִתְקַרֵּב אֶל־
4 לְהִתְרַחֵק.
5 וְעַל-פִּי-זֶה מוֹכֵן מֵה שְׁעָר
6 הַעֲלִיָּה שֶׁל הַלְוִיָּתָן הַצְדִּיקִים
7 הַעוֹבְדִים אֶת ה' בְּרוּחַנִיּוֹת, כַּמְבוּאָר
8 לְעֵיל, הִיא עַל-יְדֵי הַסְּנַפִּירִים
9 הַכּוֹלְלִים אֶת שְׁתֵּי הַתְּנוּעוֹת הָאֵמוּנוֹת,
10 גַּם אַהֲבָה וְגַם יִרְאָה, וְלָכֵן לְעֵתִיד-
11 לְבֹא יִשְׁחוּט הַלְוִיָּתָן אֶת שׁוֹר
12 הַבָּר וְיַעֲלֶה אוֹתוֹ וְיִרְוּמֵם אוֹתוֹ
13 בְּסַנְפִּירֵי דֹקָא.
14 (ד) וַיֵּשׁ לְקָשֶׁר זֶה עִם פְּרֹשֶׁת פָּרָה, עַל-פִּי
15 הַמְּבַאֵר ב'לְקוּטֵי תוֹרָה' פְּרֹשֶׁת
16 חוֹקֵת¹⁵ בְּעֵינֵי פָרָה אֲדוּמָה שְׁנֹאֲמַר בַּה¹⁶ זֹאת
17 חוֹקֵת הַתּוֹרָה, שְׁזָהוּ לְפִי שְׁמַצוֹת פָּרָה אֲדוּמָה
18 הִיא כְּלָלוֹת הַתּוֹרָה, כִּי כְּלָלוֹת עֵינֵי הַמְּצוֹת הוּא
19 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁף לְאֵדָם הַבְּחִינָה וּמִדְרָגָה
20 תּוֹרָה' פְּרֹשֶׁת חוֹקֵת¹⁵ הַפְּרֹשָׁה
21 בַּה כְּתוּבָה בְּתוֹרָה פְּרֹשֶׁת פָּרָה בְּעֵינֵי
22 פָּרָה אֲדוּמָה שְׁנֹאֲמַר בַּה¹⁶
23 זֹאת חוֹקֵת הַתּוֹרָה, וְלֹא זֹאת
24 חוֹקֵת הַפְּרֹשָׁה אִף שֶׁלַּכְּאוּרָה מְדוּבָר עַל
25 מִצְוָה אַחַת בְּלִבָּד וְלֹא עַל כָּל מִצְוֹת
26 הַתּוֹרָה, שְׁזָהוּ לְפִי שְׁמַצוֹת פָּרָה
27 אֲדוּמָה עִם הִיּוֹתָה מִצְוָה אַחַת,
28 לְמַעֲשֵׂה הִיא מִצַּד הַתּוֹכֵן שֶׁלָּה
29 כְּלָלוֹת הַתּוֹרָה, כִּי כְּלָלוֹת
30 עֵינֵי הַתּוֹכֵן הַכּוֹלֵל שֶׁל הַמְּצוֹת
31 הוּא שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁף
32 לְאֵדָם הַבְּחִינָה וּמִדְרָגָה
33 ד'רְצוּא וְשׁוֹב', שְׁעִינֵיה מְבוּאָר
34 לְעֵיל, כְּמוֹ שְׁכָתוּב ב'סִפֵּר
35 יְצִירָה'¹⁷ "אִם רָץ לְבָד שׁוֹב
36 לְאַחֵד", "רָץ לְבָד" הוּא עֵינֵי
37 ה'רְצוּא' בְּאַהֲבָה כּו', שְׁזָהוּ
38 בְּחֵינֵת יְסוּד הָאֵשׁ שְׁבַלֵּב שְׂבֹא
39 לְיַדֵּי תְשׁוּקָה וְצִמְאוֹן הַבּוֹעֵר כַּאֲשֶׁר,
40 וְאַחֲרֵי-כֵן "שׁוֹב לְאַחֵד",
41 בְּחֵינֵת יְרָאָה וּבִיטוּל, שְׁזָהוּ
- 42 בְּחֵינֵת יְסוּד הַמִּים שְׁטַבְעָם לִכְבוֹת אֶת הָאֵשׁ. וּבְעֵינֵינוּ, הִירָאָה וְהִרְחוּק
43 הֵם רְחִיעָה הַמְּבַטֵּלֶת אֶת הַתְּשׁוּקָה וְהַצִּמְאוֹן. וְלִזְוָה לְשׁוֹנֵי הַדְּבָרִים שֶׁל 'רְצוּא'
44 ו'שׁוֹב', בְּאִים עַל-יְדֵי קִיּוּם הַמְּצוֹת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב¹⁸ עַל הַתּוֹרָה
45 מִיְמֵינוּ אֵשׁ דָּת, וּבִכֵּן נִכְלָלִים שְׁנֵי הַדְּבָרִים "יְמֵינוּ" הוּא בְּחֵינֵת
46 מִים קוֹ הַחֶסֶד הַשֵּׁיךְ לְצַד יְמִין, וְגַם
47 "אֵשׁ דָּת", שְׁכָלוּלִים אֵשׁ וּמִים
48 מְשַׁתֵּי בְּחֵינֹת אֱלוֹ הָאֵשׁ מִסְמֵלֶת
49 אֶת ה'רְצוּא', וְהַמִּים מִסְמֵלִים אֶת
50 ה'שׁוֹב', וְעַל-יְדֵי-זֶה יָבֵא הָאֵדָם
51 לְבְּחֵינֵת 'רְצוּא וְשׁוֹב' בְּעִבּוּדֵת
52 ה', שְׁהֵם בְּחֵינֵת אֵשׁ וּמִים
53 אַהֲבָה וְיִרְאָה, שְׁהֵן כְּלָלוֹת
54 הַתּוֹרָה, שְׁעַל דְּבַר זֶה שֶׁל 'רְצוּא'
55 וְשׁוֹב' הוֹסְדוֹ כָּל הַמְּצוֹת.
56 וְזָהוּ עֵינֵי מְצוֹת פָּרָה אֲדוּמָה,
57 וְלָכֵן הִיא כּוֹלֵלֶת אֶת כָּל הַתּוֹרָה וְנִאֲמַר
58 בַּה זֹאת חוֹקֵת הַתּוֹרָה, שְׁהוּא הַתּוֹכֵן
59 שֶׁל פָּרָה אֲדוּמָה כְּלָלוֹת הַעֵינֵי
60 ד'רְצוּא וְשׁוֹב', ה'רְצוּא'
61 שְׂכָמוֹר בֹּא לְיַדֵּי בִיטוּי בְּעֵינֵי הָאֵשׁ
62 (אַהֲבָה וְצִמְאוֹן) הוּא עֵינֵי שְׂרַפְת
63 הַפָּרָה לְאַפֵּר, וְה'שׁוֹב' שְׂכָמוֹר
64 בֹּא לְיַדֵּי בִיטוּי בְּעֵינֵי הַמִּים (יִרְאָה
65 וּבִיטוּל) הוּא עֵינֵי הָאֵמוּר בְּתוֹרָה
66 לְגַבֵּי אֹפֶן עֲשִׂיתָ פָּרָה אֲדוּמָה "וְנִתֵּן
67 עֲלֵיו עַל אִפְרָה הַמִּים חַיִּים
68 אֶל כְּלֵי". וְלָכֵן נִאֲמַר בְּמִצְוֹת
69 פָּרָה אֲדוּמָה דֹקָא "זֹאת
70 חוֹקֵת הַתּוֹרָה" כִּי אֲמַנֵּם הִיא מִצְוָה
71 אַחַת, אֲבָל נִרְמַז בַּה הַתּוֹכֵן שֶׁל מִצְוֹת
72 הַתּוֹרָה.
73 וְעַל-דֶּרֶךְ הַמְּבַאֵר¹⁹ בְּחִסְדוֹת
74 הַמְּשֻׁמְעוֹת הַפְּנִימִית שֶׁל
75 מְאָמַר רַ"ל²⁰ יָפָה עֵדִיפָה
76 וְחֻשׁוּבָה יוֹתֵר שִׁיחְתָּן דִּבְבוּרָה שֶׁל
77 עֲבָדֵי (בְּתֵי²¹) אָבוֹת עֲבָדֵי
78 הָאֲבוֹת אֲבָרָה יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִתּוֹרָתָן
79 שֶׁל בְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֵי אֲבוֹת,
80 שְׁהָרִי פְּרֹשָׁה שֶׁל אֱלִיעֶזֶר עֲבָד
81 אֲבָרָה שֶׁהֵלֵךְ לְהִבָּא אֶת רִבְקָה לְחַיִּית
82 אִשְׁתּוֹ שֶׁל יִצְחָק אֲבִינוּ כְּפֹלָה

(15) נו, א ואילך. (16) ר"פ חוקת. (17) פ"א מ"ח. וראה סה"מ תרנ"ט ע' ריג בהערה. (18) ברכה לג, ב. (19) ראה לקו"ת ברכה צו, ד. מאמרי אדמו"ר הזקן תקס"ג ח"א ע' לו ואילך. תו"ח חיי שרה קלה, א ואילך. אוה"ת שם קכו, ב ואילך. (20) ב"ר פ"ס, ח. פירוש"י חיי שרה כד, מב. (21) כ"ה הגירסא בב"ר שם.

לוינתן זה יצרת לשחק בו

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 פגומה גְמוּרָה היא מַחֲמַת הַהֶפְסֵק כו'²³, שהוא אחד הדברים
 2 הפוסלים את השחיטה שצריכה להיות בסכין חלקה שאפשר לחשוט בה בבת
 3 אחת בלי הפסק, ולא בסכין עם 'פגומות' ו'שנינים' שמחייבת לעשות את
 4 השחיטה בהפסקות, ובהמה שנשחטה בצורה כזו אסורה באכילה, אָבֵל
 5 לְעֵתִיד-לָבָא צָרִיף לְהִיּוֹת פֶּן
 6 דְּרָקָא, השחיטה צריכה להיות דוקא
 7 בצורה כזו פי ענן שחיטה זו
 8 עליה מדובר במדרש, זו איננה שחיטה
 9 כפשוטה אלא היא בחינת עליות
 10 התעלות שור הבר למעלה
 11 מעלה לדרגות ורחניות גבוהות
 12 ביותר על-ידי לוינתן המעלהו
 13 בסנפיריו, ולכן צריך להיות
 14 הפסק בינתים והשחיטה לא
 15 יכולה להיות בבת אחת אלא בהדרגה
 16 ובשלבים עם הפסקות, שְׁהָרִי אִי-
 17 אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת כָּל הָעֲלִיּוֹת
 18 בבת אחת, פְּנֹדַע שֵׁישׁ לַמַּעֲלָה
 19 כְּמָה הֵיכָלוֹת זֶה לַמַּעֲלָה מִזֶּה
 20 כו', ואי אפשר להיות כל
 21 העליות עד הדרגות הגבוהות ביותר
 22 בפעם אחת, אלא צריך
 23 להיות הפסק בין היכל
 24 להיכל, ולכן לעתיד לבוא יתיר
 25 הקדוש-ברוך-הוא פגימה זו
 26 כדי לאפשר את השחיטה והתעלות
 27 האמורה.
 28 והנה ב'לקוטי תורה' נתבאר
 29 הטעם שלעתידי-לבא צריך
 30 להיות דוקא באופן של
 31 הפסק כו', פְּנֹזְכַר לַעֲיִל בְּקַטַּע
 32 הקורם. אָמְנָם, בְּדַבְּרוּ-הַמִּתְחִיל
 33 במאמר הפותח בפסוק "וַיִּתֵּן-לָךְ"
 34 שְׁבִתוֹרַת חַיִּים' לא מדובר על
 35 הסיבה לכך שלעתידי-לבוא תהיה
 36 השחיטה והתעלות עם הפסקות,
 37 אלא שם מְבָאָר אדמו"ר האמצעי
 38 הטעם ששְׁעַכְשׁוֹ אֵין הַשְּׁחִיטָה
 39 כְּשֶׁרָה בְּסַכִּין פְּגוּם, כפי ממשך
 40 ומפרט.
 41 והענין בְּזֶה, דְּהֵנָּה נִתְבָּאָר
 42 לַעֲיִל (סעיף ג) מ'תורת
 43 חיים' שם, שְׁעַנְיָן הָעֲלִיָּה
 44 על-ידי סנפירי הלויתן הוא באופן של
 45 מהם הוא ב'תנועה' לכיוון אחר, הוא באופן של 'יצוא ושוב',

1 בתורה מספרת (בפרשת חיי שרה) את סיפור הליכתו ומעשיו של
 2 אליעזר פעם אחת בתיאור ההתרחשויות והדברים נכפלים פעם נוספת בסיפור
 3 דברי אליעזר לבני משפחתה של רבקה והכל מסופר לפרטי פרטים, וְהִרְבָּה
 4 גּוֹפֵי תוֹרָה הלכות עיקריות ויסודיות בתורה לא נִתְּנוּ בתורה שכתב
 5 אֶלָּא בְּרַמְיָזָה, שְׁזָהוּ הטעם לכך
 6 שיחתן של עבדי אבות אכן חשובה
 7 מתורתן של בנינים הוא לפי שְׁפָרְשָׁה
 8 שֶׁל אֶלְיָעֶזֶר (בְּעַנְיָן נִשְׂוָאֵי
 9 יֶצֶחֶק וְרַבְקָה) הוּא עַנְיָן
 10 הַתְּחַבְּרוֹת שֶׁם בִּין לְשֶׁם
 11 מ"ה, כאשר שם הוי' כתוב במילוי
 12 אותיות אל"ף, היינו יו"ד, ה"א, וא"ו,
 13 ה"א הגימטריא של האותיות הללו
 14 היא מ"ה (45), וכאשר שם הוי' כתוב
 15 במילוי אותיות ה"א, היינו יו"ד, ה"ה,
 16 ו"ו, ה"ה הגימטריא של האותיות
 17 הללו היא ב"ן (52). ומבואר בקבלה
 18 וחסידות שעל ידי לימוד התורה וקיום
 19 המצוות פועלים 'יחוד' וחיבור
 20 (השפעה פנימית) של מ"ה וב"ן, וענין
 21 הנישואין הוא חיבור שם מ"ה (האיש,
 22 המשפיע) עם שם ב"ן (האשה,
 23 המקבל) שְׁזָהוּ עַנְיָן החיבור של
 24 תוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב המקור המשפיע
 25 ותוֹרָה שֶׁבְּעַל-פֶּה המקבל, שְׁזָהוּ
 26 החיבור ביניהם כפי שהוא בתורה הוא
 27 כְּלָלוֹת הַחִבּוּר דְּמ"ה וּבִין,
 28 וּבְכָל מַצְוָה פרטית חיבור זה הוא
 29 בְּדֶרֶךְ פְּרָט, שְׁהִיחּוּד ההשפעה
 30 הפנימית מדרגה לדרגה שֶׁבְּמַצְוָה
 31 זו הוא בחינה פְּרָטִית.
 32 וְכֵן הוּא גַם בְּעַנְיָן פָּרָה
 33 אֲדוּמָה שֶׁעַלֶּיהָ נֶאֱמַר "זאת
 34 חוקת התורה", שְׁעַל-יְדֵי
 35 הָאֶפֶר בחינת האש, אהבה ורצוא,
 36 ומים חיים יראה ושוב, נַעֲשֶׂה
 37 כְּלָלוֹת חִבּוּר הָרִצּוּא'
 38 וְהִשּׁוּב', שְׁזָהוּ כְּלָלוֹת
 39 הַתוֹרָה, וּבְכָל מַצְוָה הָרִי חִבּוּר
 40 זֶה בְּבַחֲיָנָה פְּרָטִית.
 41 (ה) וּמִמְשִׁיף לְבָאָר בְּלִקּוּטֵי
 42 תוֹרָה' בְּפָרְשָׁתְנוּ²² פרשת שמיני
 43 בְּנוֹגַע לְשַׁחֲטָה שׁוּר הָבֵר
 44 הַלּוֹיָתָן, שָׂאֵף שְׁכֵהִיּוֹם בזמן הזה, לפני ביאת המשיח שְׁחִיטָה זו

(22) שם, ד. 23) ראה השקו"ט בזה במכתב הני"ל הערה 12.

שבת פרשת שמיני, פרשת פרה, מברכים החודש ניסן, ה'תשכ"ה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 עֲלֶיָהּ (רצוא) וּיְרִידָה (שוב) כו'. וּמִמְשִׁיף לְבָאָר²⁴ ב'תורת חיים'
2 שם, שָׁאֵף-עַל-פִּי שֶׁכָּל עֵקֶר קִיּוּם הַמְצוֹת הוּא בְּאֵהָבָה
3 וְיִרְאֶה, בְּבַחֲיִנַת 'רְצוּא וְשׁוּב' דְּוָקָא (וּכְמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל
4 (סעיף ד) בְּעֵנֵן מְצוֹת פְּרָה אֲדוּמָה, שֶׁהוּא עֵנֵן 'רְצוּא
5 וְשׁוּב', חִיבוּר הַאֲפֵר שֶׁנַּעֲשֶׂה בֵּאֵשׁ
6 (רצוא) עִם הַמִּים (שוב), וְלִכְן
7 נִקְרְאָת "חֻוּקַת הַתּוֹרָה" כִּי
8 'רצוא ושוב' הוּא כְּלֹלֵת כֹּל הַתּוֹרָה),
9 מְפַל־מְקוּם לְמִוֹת שׁוּהוּ סֹדֵר
10 הַעֲבוּדָה הַרְצִי עֲבֹדָתָהּ, בּוֹמֵן הוּזָה
11 אֵין הַשְּׁחִיטָה כְּשֶׁרָה בְּסַפִּין
12 שְׁעֲשׂוּי חֲרִיצִין חֲרִיצִין
13 בְּפִגְמֵימֹת שְׁיִישׁ בְּהֶם עֲלֶיָהּ
14 וּיְרִידָה, אֲלֵא דְוָקָא בְּסַפִּין
15 חֲלָק שְׁאֵין בּוֹ פִּגְמֵימָה כְּלָל,
16 וְהַסִּיבָה לִכְן הִיא כִּי עֲכָשׁוּ בּוֹמֵן
17 הַגְּלוּת עֵקֶר הַפְּגוּמָה הַמַּטְרָה
18 וְהַתְּכִילִית שֶׁל הַעֲבוּדָה בְּתוֹרָה וּמְצוֹת
19 הִיא לְבָרֵר וְלְהַבְדִּיל בֵּין טוֹב
20 וְרָע (כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִיּוּם
21 פְּרִשְׁתָּנוּ פִּרְשַׁת שְׁמִינִי לְהַבְדִּיל
22 בֵּין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר גו'),
23 וְכוּונַת הַפְּרָדָה בֵּין הַטוֹב לְרָע הִיא
24 שְׁלֵא תִהְיֶה יְנִיקָה הַשְּׁפַעַת חַיּוֹת
25 וְשִׁפַּע לְרָע מִן הַטוֹב
26 בְּחִיצוֹנִיּוֹת הַכֹּלִים דְּ'חֶסֶד
27 וּגְבוּרָה' שְׁשֵׁם הֵיָה תַּעְרוּבוֹת
28 עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרָע, מְבֹאֵר
29 בְּחִסְדוֹת שֶׁכֹּל בַּחֲיָה וּמְדִירָגָה יֵשׁ
30 'פְּנִימִיּוֹת', הַדְּבָר עֲצֻמוֹ, רְחִיצוֹנִיּוֹת
31 הַחֲלָק שֶׁל הַשִּׁיחַ הַתְּגַלּוֹת אֶל הוֹולֵת,
32 וְכֵן גַּם בְּכִלִּים שֶׁל הַסְּפִירוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת
33 (וְהַתְּגַלּוֹת וְהַפְּעוּלָה שֶׁל הַסְּפִירוֹת הִיא
34 בְּדֶרֶךְ שֶׁל 'אוֹרוֹת' הַמַּאֲרִים בְּכִלִּים)
35 וְהַתְּעֹרְבוֹת שֶׁל הַטוֹב וְהָרָע עֵבֶן הַדְּעַת
36 הִיָּתָה בְּסִפִּירַת הַחֶסֶד, מְקוֹר הַטוֹב,
37 וְסִפִּירַת גְּבוּרָה שֶׁמִּמֶּנָּה מִשְׁתַּלְּשֵׁל
38 בְּרִיבּוֹ צִמְצוּמִים הַיֶּפֶךְ הַטוֹב
39 בְּחִיצוֹנִיּוֹת הַכֹּלִים (לֹא בְּפִנִּימִיּוֹת, שֶׁם
40 אֵין מְקוּם לְרָע) וְהַפְּרָדָה וְהַהֲבֵלָה
41 בֵּין טוֹב לְרָע הִיא כְּדִי לִמְנוּעַ יְנִיקָה
42 וְתוֹסַפַּת חַיּוֹת בְּבַחֲיָה זוֹ, וְלִכְן
43 אֲסוּר לְשַׁחֹט בְּסַפִּין פְּגוּם, כִּי יְדוּעַ שְׁעַקֵּר סִבַּת הַתְּהוּוֹת

הַכֹּלִים שֶׁבְּגִלְגַּל הַהַתְּלַבְּשוֹת שֶׁל הָאוֹרוֹת בְּכִלִּים יֵשׁ בֵּהֶם מְדִירָה וְהַגְּבֵלָה
הִיא מִהֶסְתַּמְּלְקוֹת עֲלֶיהָ וְהַתְּעַלּוֹת וְהַתְּפַשְׁטוֹת הָאֵרֶה וּגְלוּי בְּחִינַת
'רְצוּא הַסְּתַלְקוֹת וְשׁוּב' הַתְּפַשְׁטוֹת 'דְּוָקָא, הֵינּוּ שֶׁהַתְּהוּוֹת הַכֹּלִים עַל
יְדֵי הַשְּׁלִיבוֹת שֶׁל שְׁתֵּי הַ'תְּנוּעוֹת' גַּם יַחַד שְׁעַל-יְדֵי שֶׁהָאוֹר מִתְּיָשֵׁב
וְנָח לְמַטָּה אַחַר הַהֶסְתַּמְּלְקוֹת
וְהַעֲלִיָּה, כְּשֶׁחֹזֵר וּמִתְּפַשֵּׁט לְמַטָּה
יּוֹכֵל לְהִיּוֹת הָאוֹר מוּגְבָּל בְּכִלִּי
כו' (בְּעוֹד שֶׁכֹּאֲשֶׁר הָאוֹר הוּא
ב'תְּנוּעָה' שֶׁל הַתְּעַלּוֹת וְהַסְּתַלְקוֹת הֵרִי
הוּא לְמַעַל מִמְדִירָה וְהַגְּבֵלָה בְּכִלִּים),
וְעַד לְמִדִירָה וְהַגְּבֵלָה גְּדוּלָה כְּפִי
שֶׁהוּא כֹּאֲשֶׁר הָאוֹר יוֹרֵד לְבַחֲיִנַת
חִיצוֹנִיּוֹת הַכֹּלִים שֶׁמֶהֶם יוֹרֵד
הַשְּׁפַעַת לְמַטָּה מִטָּה בְּיֹתֵר,
עַד שֶׁגַּם הַחִיצוֹנִים הַכּוּחוֹת
שֶׁמִּחוּץ לְגִבּוֹל הַקְּדוּשָׁה יּוֹכְלוּ
לְקַבֵּל יְנִיקָה כּו' וְהַשְּׁפַעַת חַיּוֹת
מִהָאוֹר. וְדוּגְמָתוֹ שֶׁל הַבַּחֲיָה שֶׁעַל
יָדָה נַעֲשֶׂה עֵנֵן הַכֹּלִים, הַחִיבוּר שֶׁל
הַסְּתַלְקוֹת (רצוא) וְהַתְּפַשְׁטוֹת (שוב)
בְּפִגְמֵימַת הַסַּפִּין שֶׁכְּתוּבָה מוֹה
הַסַּכִּין אֵינְנָה חֲלָקָה אֵלֵא שְׁיִישׁ בָּהּ
עֲלֶיָהּ וּיְרִידָה, שְׁמֹנֶה יְכוּלָה
לְהִיּוֹת יְנִיקָה לְבַחֲיִנַת גְּבוּרוֹת
קְשׁוֹת כּו' וְיֵשׁ צוּרֵךְ עֲבֹדָה שֶׁל
הַבְּדִלַת הַטוֹב מִהָרָע כְּדִי לִמְנוּעַ אֵת
הַיְנִיקָה הַזֹּה, כְּמִבּוֹאֵר לְעֵיל.
וְכָל זֶה הוּא עֲכָשׁוּ בּוֹמֵן הַגְּלוּת
דְּוָקָא, שְׁאֵי-אֲפָשׁוּר לְהִיּוֹת
בְּעוֹר הָרָע לְגַמְרִי, אֲלֵא רַק
הַבְּדִלָתוֹ וְהַפְּרָדָתוֹ מִן הַטוֹב,
כְּנִ"ל. אֲבָל לְעֵתִיד-לְבֹא,
שְׁיִקוּיִם הַיְעוּד שֶׁל הַנְּבִיאִים עַל
יְמוֹת הַמַּשִּׁיחַ "אֵת רוּחַ הַטּוֹמְאָה
אֲעִבִיר מִן הָאָרֶץ"²⁵ וְלֹא תִהְיֶה
מְצִיאוֹת שֶׁל רָע כֹּל, אֲזִי גַם
מִבְּחִינַת הַ'שׁוּב' גַּם כֹּאֲשֶׁר הָאוֹר
יוֹרֵד וְנָח לְמַטָּה, לֹא תִהְיֶה יְנִיקָה
לְחִיצוֹנִים כּו'.

1) אֵף עֲדִין צְרִיךְ עֵינֵן בְּבֹאוֹר הַדְּבָרִים,
דְּלְכַאוּרָה, מֵאַחַר שֶׁעֵנֵן הַשְּׁחִיטָה לֹא
יְכוּל לְהִיּוֹת בְּאוֹפֵן שֶׁל 'רְצוּא וְשׁוּב', בֵּינֵן שְׁמֹנֶה
שׁוֹר הַבְּרִי עַל יְדֵי הַלְּיוּתוֹן לֹא

לוינתן זה יצרת לשחק בו

יא

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 וְשׁוֹבִי, בֵּין שְׁמֹהּ יְכוּלָה לְהִיּוֹת יְנִיקַת הַחִיצוֹנִים כֹּה' וּלְכֹן
2 'שְׁחִיטָה' זו תהיה רק לעתיד לבוא, כמבואר לעיל, אִם כֵּן, בְּיַצֵּד יְכוּלָה
3 לְהִיּוֹת כְּלָלוֹת הָעֵבֹדָה שֶׁל קִיּוֹם הַתּוֹרָה וְהַהִבְדָּלָה בֵּין הַטּוֹב
4 וְהָרַע בּוֹמֵן הַזֶּה בְּאֹפֶן שֶׁל 'רְצוּא וְשׁוֹב' דְּוָקָא, וְמָהוּ הַחֲלוֹק
5 בֵּין עֲנִין הַשְּׁחִיטָה לְכְלָלוֹת
6 הָעֵבֹדָה, שְׁלֹקְאָרְהָ הֵם
7 בְּאֹפֶן שְׁסוֹתְרִים זֶה לְזֶה
8 שֶׁמִּצַּד אֶחָד מְבֹאֵר שְׁאִין זֶה סֹדֵר
9 הָעֵבֹדָה הַנִּכּוֹן וְעוֹלָל לְגִרוּם יְנִיקָה
10 לְחִיצוֹנִים, וּמִצַּד שְׁנֵי מְבֹאֵר שׁוּהוּ סֹדֵר
11 הָעֵבֹדָה שֶׁל כֹּל הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוּוֹת.
12 וְאִין לֹמְרֵי לִישֵׁב אֶת הַסְּתִירָה
13 וְלַחֲלֹק שְׁעֲנִין ה'רְצוּא וְשׁוֹב'
14 שְׁצָרִיק לְהִיּוֹת כְּכִלְלוֹת
15 הָעֵבֹדָה וְהוּא סֹדֵר עֵבֹדָה רִצְוִי
16 הוּא בְּנַפְשׁ הָאָדָם שְׁבָה אֲכֹן
17 צָרִיכָה לְהִיּוֹת הָעֵבֹדָה בְּדֶרֶךְ זֶה, מֵה־
18 שְׁאִין־כֵּן בְּנוֹגַע לְעֵבֹדָת
19 הַבְּרוּרִים בְּדָבָר הַמִּתְבָּרֵר,
20 בְּעִנְיַי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲזִי יְכוּלָה
21 לְהִיּוֹת יְנִיקַת הַחִיצוֹנִים מֵעֲנִין
22 שֶׁל 'רְצוּא וְשׁוֹב' וּבּוֹמֵן הַזֶּה יֵשׁ
23 לְהִימָנַע מִמֶּנּוּ, לֹאמִיתוּ שֶׁל דָּבָר אֵין
24 לֹמֵר כֵּן שְׁהֵרִי עֲנִין ה'רְצוּא
25 וְשׁוֹב' שְׁבַפְרָה אָדוּמָה
26 (שְׁהִיא כְּלָלוֹת הַתּוֹרָה, בֵּין
27 שְׁבֹאֲפֹן פְּזָה הִיא כְּלָלוֹת
28 הָעֵבֹדָה דְּתוֹרָה וּמִצְוֹת, כִּנְל'
29 וּלְכֹן נֹאמַר עַל מִצְוָה זוּ בְּפִרְט "זֹאת
30 חֻקַּת הַתּוֹרָה") הוּא גַם בְּנוֹגַע
31 לְבְרוּרֵי כַח הַמִּתְבָּרָה שְׁבַנְפָּשׁ
32 הַבְּהֵמִית כֹּה' וְהַעֲלֵאוּ לְקִדּוּשָׁה,
33 כְּמִבְּאָר ב'לְקוּטֵי תוֹרָה'²⁶
34 שְׁזָהוּ הַבִּירוּר שֶׁל כַח הַמִּתְבָּרָה
35 (שֶׁמִּצַּד עֲצֻמוֹ אֵינוֹ רַע וְצָרִיק לְהַפְכוֹ
36 שִׁתְּאוּהָ לְדַבְרִים חַיּוּבִים, עֲנִינֵי
37 קִדּוּשָׁה, וְלֹא לְעִנְיַי הָעוֹלָם) עֲנִין
38 שְׂרַפַּת הַפְּרָה, שְׁזָהוּ הַדָּבָר
39 הַמִּתְבָּרֵר כֹּה' וְלֹא מְדוּבָר שֶׁם רַק
40 עַל כּוֹחַת הַנֶּפֶשׁ. וְאִם כֵּן, הַשְּׂאֵלָה
41 בְּמִקּוּמָה עוֹמֶדֶת.

1 וְלֹא בְּאִתִּי אֶלֶּא לְהַעִיר אֶת תְּשׁוּמַת לֵב הַצִּיּוּר, שְׁיַעֲנִינוּ וְיִתְבּוֹנְנוּ
2 בְּעֲנִין זֶה, וְיִשְׁתַּדְּלוּ לִישֵׁב הַדְּבָרִים, בְּאֹפֶן שֶׁ"אָדָם רוּצָה
3 בְּקָב שְׁלוֹ" כֹה'²⁷ אִמְרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל "אָדָם רוּצָה בְּקָב (כְּמוֹת קִטְנָה)
4 שֶׁלּוֹ יוֹתֵר מִתְשַׁעָה קִבִּין שֶׁל חֲבֵרוֹ", כִּי הָאָדָם מִחְבָּב וּמִיִּיקֵר אֶת הַדְּבָרִים
5 שֶׁשִּׁיכִים לוֹ וְהוּא הַשִּׁיג אוֹתָם בְּעַמֵּל
6 וְיִגִיעָה, וְכֵן גַּם לְגַבִּי יֵישׁוּב הַשְּׂאֵלָה
7 הָאִמּוּרָה שְׂרִצְוִי שֶׁתְּהִיָה כְּאִדָם הָעוֹסֵק
8 בְּדָבָר שֶׁשִּׁיךְ וְנוֹגַע לוֹ אִשִּׁית. וְגַם
9 אִם הַמִּשְׁתַּדְּלִים לְמִצְוָא יֵישׁוּב
10 לְשְׂאֵלָה, בְּסוֹפּוֹ שֶׁל דָּבָר לֹא יִבְאֹו
11 לְבְרוּרֵי מִסְקָנַת הָעֲנִין, הֵרִי
12 תְּהִיָה בִּינְתָיִם מַעֲלַת הַיְגִיעָה
13 בְּתוֹרַת הַחֲסִידוֹת, שְׁעַל־יְדֵי־
14 זֶה מִתְקַשְׂרֵת בְּחִינַת חֲכָמָה־
15 בִּינְה־דַעַת שְׁבַנְפָּשׁוֹ וּמוֹחוֹ שֶׁל
16 הָאָדָם הַמִּתְיַגַע בְּהַבְנַת תּוֹרַת הַחֲסִידוֹת
17 עִם פְּנִימִיּוֹת חֲכָמָה־בִּינְה־
18 דַעַת הַמוֹחִין הָעֲלִיּוֹנִים דְּאִין־סוּף
19 בְּרוּךְ־הוּא²⁸, וְזוֹהִי תְּכִלִּית
20 הַמִּטְרָה וְהַתְּכִלִּית שֶׁל 'יְרִידַת
21 הַנְּשִׁמָּה מִשׁוֹרְשָׁהּ וּמְקוֹרָהּ הָעֲלִיּוֹן
22 לְמַעֲלָה בְּאַלְקוֹת לְמִטָּה לְהַתְּלַבֵּשׁ
23 בְּנוֹף גַּשְׁמִי בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהִיא יְרִידָה
24 גְדוּלָה בִּיּוֹתֵר, וְזֹאת כְּדִי לְהַתִּיגַע
25 בְּלִימוּד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה,
26 וְעַל־יְדֵי־זֶה בּוֹכּוֹת הַיְגִיעָה בְּתוֹרַת
27 הַחֲסִידוֹת הַעוֹסֶקֶת בִּירֵיעַת אֲלֻקוֹת
28 זוֹכִים לְעֵתִיד לְבּוֹא לְבַחֲיַנַּת
29 "עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים
30 זוֹלָתָךְ, יַעֲשֶׂה לְמַחְבָּה־
31 לוֹ"²⁹, לְהַתְּגַלּוֹת בְּחִינַת נְעִלִית
32 בְּאַלְקוֹת שֶׁתְּתַגַּלָה לְמַחְבָּה לוֹ.
33 וְהַכּוּוֹנָה הִיא, כְּדַבְרֵי הַזּוֹהַר לְמֵאן
34 דְּדִיקִין בְּמִלֵּי דְחֻקְמִתָּא³⁰,
35 לְאַלֶּה שְׁמַדִּיקִים בְּדַבְרֵי חֲכָמָה, הֵינּוּ
36 הָעוֹסִקִים בְּתוֹרָה בִּינְיָעָה כְּמִבְּאָר
37 בְּאֵרוּפָה בְּהַמְשָׁךְ מֵאִמְרֵי
38 הַחֲסִידוֹת שֶׁל הַרְבֵּי הַרְש"ב שֶׁבֹאוּ
39 כְּסִדְרָה אֲרוּכָה בְּשַׁנַּת תַּרס"ו³¹ שֶׁם
40 מְבֹאֵרֵת בְּהַרְחָבָה חֲשִׁיבוֹת הַיְגִיעָה
41 בְּלִימוּד הַתּוֹרָה.

(26) שם, ג ואילך. (27) ב"מ, לח, א. (28) ראה לקו"ת ויקרא ה, ג. (29) ישעי' סד, ג. (30) זח"א קל, ב. (31) ע' עז ואילך.